

Koloniale wandeling Nijkerk

Bakermat van Nieuw-Nederland

Route

Start- en eindpunt: Station Nijkerk

Parkeerplaats: Stationslaan en Berkenlaan

Horeca: alleen in de stad

Musea: Museum Nijkerk (di-za)

Lengte van de wandeling: 18 of 20 km

GXP-bestand: Topo GPS koloniale wandeling Nijkerk

Deze rondwandeling voert door het centrum van Nijkerk en het schitterende buitengebied. Een aantal plaatsen hier is verbonden met een kortstondig koloniaal avontuur. Aan de Hudsonrivier in Noord-Amerika bouwden Nederlanders vanaf 1624 de kolonie Nieuw-Nederland op met als hoofdstad Nieuw-Amsterdam, het huidige New York. Dat ging gepaard met voortdurende gevechten met de autochtone bevolking en Europese concurrenten. In 1667 ging de kolonie over in Engelse handen. Maar in New York herinneren namen als Harlem, Brooklyn (Breukelen), Broadway (Breedstraat) nog steeds aan de Nederlandse genen van de wereldstad. Veel kolonisten in Nieuw-Nederland kwamen uit Nijkerk en omgeving. Dat was geen toeval maar bewust beleid van een koloniale patroon met Nijkerkse wortels. Dat zijn trouwens niet de enige koloniale sporen in Nijkerk. Nobelprijswinnaar Christiaan Eijkman die zijn faam verdiende in de tropische geneeskunde is Nijkerker van geboorte.

1. Vanaf de voorkant van het station linksaf. Voor de overweg rechtsaf, de Spoorstraat in. In de rechterbocht min of meer rechtdoor: Kleterstraat. Bijna aan het eind van de Kleterstraat, op nr. 1 en 3 is een voormalig tabakspakhuis te bewonderen. Het gaat hier om tabak die geteeld werd in de omgeving van Nijkerk. In de 19^e eeuw nam de tabaksteelt hier zo'n vlucht dat Nijkerk als bijnaam 'het Deli van Gelderland' kreeg. Deli is een streek in noordoost-Sumatra waar sinds ca. 1860 de beroemde Deli-tabak wordt verbouwd.
2. Aan het eind van de Kleterstraat, bij een pleintje rechtdoor: Langestraat, in de richting van de kerktoren. In de Langestraat de tweede straat rechts: Catharinastraat. Na 20 meter aan de linkerhand het tabakspakhuis uit 1800 van tabaksplanter Gerrit Prins. Loop de Catharinastraat met een bocht naar links verder uit tot je links de kerk en kerktoren ziet. Ga dan linksaf, de Kerkstraat in. Vanuit de Kerkstraat ga je straks min of meer rechtdoor, de Venestraat in. Maar eerst kun je in de Grote Kerk de grafzerk van de familie Van Rensselaer bezichtigen (de kerk is van juni tot september enkele zaterdagen geopend, zie www.hervormdnijkerk.nl/agenda). Kiliaen van Rensselaer was een van de peetvaders van de kolonie Nieuw-Nederland.
3. Ga na het bezoek aan de kerk de Venestraat in. Op nr. 16 is Museum Nijkerk te vinden, waar een bevel herinnert aan de stedenband tussen Nijkerk en het Amerikaanse Schenectady, gesticht door de Nijkerker Arent van Curler. Aan het einde min of meer rechtdoor. Blijf de Venestraat volgen en negeer afslagen naar rechts (Torenstraat en Groenestaat). Op Venestraat nummer 37 vind je het geboortehuis van Nobelprijswinnaar Christiaan Eijkman.
4. De Venestraat verder uitlopen en vervolgens stomp rechtsaf, het Eijkmanplantsoen in, dat uitkomt op de professor Eijkmanstraat. Steek deze over en ga de Van Speijkstraat in. Loop deze helemaal uit. De straat loopt dood in een hofje. In de rechterhoek hiervan sla je het wandelpad in dat direct een bocht naar rechts maakt. Loop dit pad uit dat eindigt op een T-splitsing aan het water. Ga hier linksaf. Aan het eind van het voetpad de straat oversteken en iets naar links het fietspad inslaan. Dit fietspad voert met een tunnel onder de drukke N301 door. Neem vervolgens het eerste fietspad links en blijf rechtdoor lopen met links van je een langgerekte vijver. 15 meter voor het bruggetje het voetpad naar rechts inslaan. Halverwege het voetpad rechts, naar het fietspad. Je staat nu recht tegenover de Corlaer boerderij (Eindthovenhof 1), de geboorteplaats van Arent van Curler.
5. Ga na het bezoek aan de Corlaer boerderij linksaf het fietspad op en even verder weer rechts. Loop verder langs de vijver die je nu aan je rechterhand houdt. Het pad komt uit op een grote kruising. Steek de drukke verkeersweg eerst rechtdoor en vervolgens naar links over. Aan de overkant weer naar rechts (links ligt een AH). Je blijft dus (helaas) nog even langs deze verkeersweg lopen. Je gaat de spoorwegovergang over en neemt nu het voetpad rechts van de geluidswal langs de verkeersweg. Bij de grote rotonde ga je rechtsaf, Chopinlaan. Op de T-splitsing sla je

linksaf: de Slichtenhorsterweg. Je volgt deze rustige landweg tot nr 51: de Twiller hoeve, waar de wortels liggen van Wouter van Twiller.

6. Na je bezoek aan de Twiller hoeve loopt je verder over de Slichtenhorsterweg. Op nr. 57 ligt de boerderij Westphalingsgoed (nu B&B Het Bakhuis). Op deze plek werd Brant van Slichtenhorst geboren, ook een Nijkerker die naar de kolonie aan de Hudsonrivier trok.
7. Blijf verder lopen langs de Slichtenhorsterweg. Je passeert na ruime tijd huize Ehrental (nr. 71). Snel daarna sla je bij lantaarnpaal 24 (aan je linkerhand) rechtsaf en gaat een breed pad op, richting Wijngaard op het opengestelde particuliere landgoed Slichtenhorst. Je passeert eerst een metalen hek, direct daarna een boerderij. Bij de driesprong links aanhouden. Met een linkerbocht verandert dit pad in een met bomen omzoomde landweg tussen akkers en grasland (en een echte wijngaard na 50 meter aan je rechterhand) met deels links een hoger voetspoor. Na enige tijd op de Y-splitsing, bij een grote zandgele boerderij, links aanhouden. De landweg wordt nu een halfverharde weg. Je komt uit op een drukke asfaltweg.
8. Steek de asfaltweg over en ga op het fietspad linksaf. Bij huisnummer 166 rechtsaf. De klinkerweg verandert in een landweg die langs een tuincentrum voert. De landweg splitst zich snel. Je houdt de linker landweg aan. Even voor huisnummer 162, linksaf naar de hoogspanningsmast lopen. Dan voor een hek rechtsaf en via een hekopening het bos in. Steeds rechts aanhoudend het pad door de bosrand blijven volgen (vanaf hier volgt de wandeling een klompenpad). Aan het einde, bij ANWB paddenstoel 20763 rechtdoor, Deuverdense weg. Na circa 50 meter rechtsaf, 2^e Kruishaarseweg. Na circa 300 meter maak je een linker- en een rechterbochtje om een akker. Na weer 300 meter, op een kruising met een asfaltwegje, rechtdoor; na een stukje bos loop je tussen weilanden. Aan het einde, op de T-splitsing, linksaf, een landweg op (nog steeds klompenpad volgen).
9. Op de viersprong van landwegen rechtsaf, Achterridderweg, met aan beide kanten de Kruishaarse Heide. Op de T-splitsing linksaf, Achterridderweg vervolgen. Na circa 200 meter linksaf, bospad in (nog steeds aanduiding klompenpad). Je blijft dit pad volgen tot je na enige tijd een hek en boerderij passeert en uitkomt op een klinkerweg. Deze sla je naar links in en na ca. 25 meter sla je een onverhard breed bospad naar rechts in (aanduiding klompenpad/landgoed Hell). Deze mooie laan brengt je naar boerderij Rensselaer, een van de bezittingen van de familie die in Noord-Amerika furore maakte.
10. Met de boerderij aan je rechterhand houd je links aan, het brede bospad dat je rechtdoor volgt. Na geruime tijd maakt de landweg een bocht naar links. Blijf de nu wat slingerende landweg volgen die verderop halfverhard wordt. Nadat je een grote boerderij aan je linkerhand bent gepasseerd, kom je uit op een viersprong met ANWB-paddenstoel 22253/001. Hier sla je direct linksaf, langs een hek, een klinkerweg in. Je passeert een paar prachtige boerderijen. Bij de Y-splitsing met een onverharde weg, rechts aanhouden, Donkeresteeg. Volg deze weg tot waar rechts

een bank staat en de klinkerweg onverhard wordt. Ga hier na 50 meter linksaf, het natuurgebied Oldenaller in.

(Afkorting: je kunt ook rechtdoor lopen, wat de wandeling 2 kilometer korter maakt. Loop door tot fietsknooppunt 02: ga daar rechtsaf het fietspad op en vervolg vanaf punt 12.)

11. Loop het pad in Oldenaller helemaal uit. Na een haakse bocht naar rechts loop je verder, passeer een brugje en sla aan het einde op het fietspad rechtsaf. Loop het fietspad helemaal af: wordt Nieuwe Beekpad). Aan het eind van het fietspad rechtdoor de weg op (Deuverdenseweg richting fietsknooppunt 02). Je komt uit bij fietsknooppunt 02. Ga daar rechtdoor het fietspad op.
12. Loop het fietspad af. Ga direct na een bruggetje rechtsaf de klinkerweg op. Na ca. 25 meter, tegenover boerderij huisnummer 6, linksaf, overstapje over en langs de rand van het weiland het klompenpad volgen. Na weer 2 overstapjes aan het einde rechtsaf een asfaltwegje in. Aan het einde van deze weg linksaf, Spochthoornseweg.
13. Na een kleine kilometer, aan het einde bij enkele prachtige boerderijen linksaf: Wallersteeg. Kort daarna wandel je langs het spoor. Aan het eind rechtsaf, de overweg over en dan linksaf. In de Wallerstraat tegenover huisnummer 66 linksaf: Havenlijn (dit fietspad is het voormalige havenspoorlijntje). Loop dit pad met een rechterbochtje uit en je arriveert weer bij station Nijkerk.